

IZBIRNI PREDMETI v šolskem letu 2024 / 2025

INFORMACIJE ZA UČENCE IN STARŠE SEDMIH, OSMIH IN DEVETIH RAZREDOV DEVETLETNE OSNOVNE ŠOLE

Spoštovani!

KAJ SO IZBIRNI PREDMETI?

Poleg obveznih predmetov mora osnovna šola za učence v zadnji triadi (7., 8., 9. razred) izvajati pouk iz izbirnih predmetov. Učenci jih izberejo iz ponudbe šole, lahko pa so enoletni, enoletni vezani na razred, triletni in triletni lahko tudi krajši.

Izbirni predmeti imajo sicer potrjen učni načrt, vendar se šolsko delo bolj prilagodi individualnim razlikam in interesom učencev. Omogočajo učencem, da poglobljajo in širijo znanja na področjih, ki ga zanimajo ter se zanje odločijo tudi z vidika nameravanega nadaljnjega šolanja. So priložnost, da učenci ob lastni izbiri teh predmetov poudarijo in razvijajo svoje močne strani in sposobnosti ter se pri njih dokažejo. Vsem izbirnim predmetom je skupno:

- da se učenci odločajo zanje v 7., 8., 9. letu devetletke,
- da so na urniku po eno uro na teden, tuji jezik pa po dve uri,
- da izbrani predmet za učenca postane obvezna sestavina njegovega urnika,
- da se ocenjujejo.

Izbirni predmeti se delijo na: **družboslovno-humanistični** in **naravoslovno-tehnični sklop**. Šola je po zakonu dolžna učencem ponuditi pouk najmanj treh izbirnih predmetov iz sklopa družboslovno-humanističnih predmetov in treh iz sklopa naravoslovno-tehničnih predmetov. Šola mora v sklopu družboslovno-humanističnih predmetov obvezno ponuditi: pouk tujega jezika, nekonfesionalni pouk o verstvih in etiki ter pouk retorike.

Kaj učenec izbira ?

Učenec izbere **dve uri** pouka izbirnih predmetov tedensko, lahko pa tudi **tri ure**, če s tem soglašajo njegovi starši. Učencem ni potrebno izbirati izbirnih predmetov iz obeh sklopov, to je iz družboslovno-humanističnega in naravoslovno-tehničnega. Lahko izbere vse ure iz enega sklopa.

Učenec ima možnost naslednje izbire in kombinacije:

- v primeru, da se učenec odloči za dve uri tedensko, ima možnost, da izbere dva enourna predmeta ali enega, ki traja 2 uri (tuj jezik je edini izbirni predmet, ki traja dve uri tedensko);

- v primeru, da se v soglasju s starši odloči za tri ure tedensko, pa ima možnost izbire v naslednjih kombinacijah: 3 predmete, če so enourni, oz. 2 predmeta, če je eden izmed predmetov dvourni in en enourni.

Učenec 7., 8., 9. razreda, ki obiskuje glasbeno šolo z javno veljavnim programom, je **na predlog** staršev **lahko oproščen** sodelovanja pri izbirnih predmetih. Učenec je lahko v celoti oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih ali pa le pri eni uri tedensko.

S tako rešitvijo se želi navedene učence razbremeniti pri obveznem delu programa v osnovni šoli, vendar pa to ne pomeni, da učenec ne sme obiskovati izbirnih predmetov, če se sam tako odloči. Starši po junijskem roku za vpis v glasbeno šolo za naslednje šolsko leto osnovni šoli **posredujejo pisno vlogo** (obrazec dobite v šolski svetovalni službi), ki ji priložijo potrdilo o vpisu njihovega otroka v glasbeno šolo z javno veljavnim programom. V vlogi navedejo, ali želijo, da je učenec oproščen pouka izbirnih predmetov v celoti ali le ene ure tedensko. Za učence, ki se v glasbeno šolo vpisujejo naknadno v avgustu, pa starši posredujejo vlogo najkasneje do 31. avgusta. O **oprostitvi** za posamezno šolsko leto **odloči ravnatelj**.

Oprostitev sodelovanja pri izbirnih predmetih se za posameznega učenca zabeleži v dnevniku in redovalnici oddelka. Učenec, ki je oproščen sodelovanja pri izbirnih predmetih, se iz teh predmetov ne ocenjuje, v spričevalu pa se v rubriko za izbirne predmete zapiše /oproščen/.

V celotni zadnji triadi ponujamo v prvem izboru več izbirnih predmetov, od katerih jih bomo glede na število učencev in oddelkov v prihodnjem šolskem letu lahko izvajali predvidoma 17. Učenci morajo zato v anketni list zapisati tudi nadomestni izbirni predmet, za primer, če se izbirni predmeti, za katerega so se najprej odločili, ne bo izvajal.

Spletno publikacijo je izdala za interno uporabo OŠ Cerčno
odgovorna oseba: Mitja Dežela
strokovna priprava gradiva: Janja Bašelj, Petra Mramor, Mojca Lipužič Moravec
ilustracije: Gregor Koželj

Cerkno, maj 2024

IZBIRNI PREDMETI, KI JIH LAHKO IZBEREJO UČENCI, KI BODO OBISKOVALI

9. RAZRED.

- NEMŠČINA III. (drugi tuji jezik)
- FRANCOŠČINA III. (drugi tuj jezik)
- RETORIKA
- KEMIJA V ŽIVLJENJU
- ŠPORT ZA SPROSTITEV
- NAČINI PREHRANJEVANJA
- LIKOVNO SNOVANJE III.
- GLEDALIŠKI KLUB

IZBIRNI PREDMET: NEMŠČINA III. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 9.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v tujem jeziku, ki je hkrati jezik naših sosedov in eden izmed jezikov, ki se množično uporabljajo v mednarodnih gospodarskih, turističnih in družbenih tokovih. Učenci spoznajo, da je znanje jezika nujno potrebno za povezovanje med različnimi kulturami, seznanjajo se z načinom življenja in kulturo dežel nemškega govornega področja. Usposablajo se za slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno izražanje v nemščini – zlasti v vsakodnevni govorni položajih. Spoznavajo kulturo in posebnosti različnih nemško govorečih skupnosti. Usposablajo se za osnovno praktično komuniciranje v tem jeziku (preko medmrežja, iskanja koristnih informacij s pomočjo dopisovanja, branja in razbiranja prospektov, informacijskih gradiv ...). Predmet je zlasti priporočljiv za vse tiste učence, ki želijo nadaljevati šolanje na srednjih šolah in gimnazijah, ki imajo v obveznem programu dva oz. tri tuje jezike, saj jim olajša učenje, ker tako že v osnovni šoli pridobijo temeljna znanja o tem jeziku. Učenje nemščine povezujejo z že pridobljenim znanjem še enega germanskega jezika – angleščino. Pri učenju uporabljajo predpisani učbenik in delovni zvezek, poleg tega pa v šoli še dodatna gradiva (avdio- in videokasete, nemške revije, računalniške programe, slovarje ...).

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Pri predmetu se preverja in ocenjuje slušno in bralno razumevanje nemških besedil, primernih za to starost in nivo učenja, sposobnost uporabe jezikovnih zakonitosti (slovnice) ter bogastvo in ustreznost rabe besedišča. Učenci pišejo kontrolne in šolske naloge, preverja in ocenjuje pa se tudi govorne sposobnosti (ustno spraševanje). Razen tega učenci dobijo ocene tudi za druge samostojne izdelke, za katere se vnaprej dogovorimo (npr. projektne naloge).

VKLJUČEVANJE V PREDMET OD 7. DO 9. RAZREDA

V predmet se učenci vključijo v 7. razredu in nato učenje praviloma (razen, če se kdo premisli) nadaljujejo do konca 9. razreda. Vključevanje v predmet je kasneje možno le, če so učenci znanje, ki so ga sošolci usvojili pri pouku, pridobili kje drugje na kak drugačen način, tako da bodo lahko sledili nadaljevanju učenja na isti ravni skupaj s sošolci.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pri predmetu je ob koncu triletnega učenja organizirana ekskurzija v eno izmed dežel nemškega govornega področja, ko učenci obišejo zanimive kraje ter različne kulturne ustanove, kjer »na licu mesta« spoznavajo deželo, ljudi in jezik, ki so se ga učili. Tako svoje znanje lahko preverijo v realnih govornih situacijah.

IZBIRNI PREDMET: FRANCOŠČINA Ili. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 9.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v enem temeljnih jezikov Evropske unije.

Učenci:

- spoznajo vlogo in razširjenost francoskega jezika po svetu
- razvijajo občutljivost za glasovno podobo francoskega jezika
- razumejo preprosta besedila in sporočila v francoskem jeziku
- oblikujejo preprosta govorna sporočila, pesmice in besedila v francoskem jeziku
- spoznajo osnove francoskega pravopisa
- urijo svoje slušne, bralne, govorne in pisne sposobnosti izražanja v francoskem jeziku
- spoznajo bogato kulturo francosko govorečih držav, s poudarkom na Franciji
- spoznajo tradicionalne francoske jedi in se naučijo pripraviti kakšno izmed njih
- spoznajo znamenitosti in čarobnost glavnega mesta Francije - Pariza

Pouk francoskega jezika poteka po predpisani učni metodi, ki jo sestavljata učbenik in delovni zvezek s priloženimi zgoščenkami in DVD-ji.

Učenje francoskega jezika je postalo zelo razširjeno tudi po slovenskih gimnazijah, kjer imajo dijaki priliko nadgrajevati že pridobljeno znanje in dobra podlaga v osnovni šoli vsekakor pomeni tudi lepo popotnico za nadaljevanje učenja.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Učenci pišejo tri do štiri kontrolne naloge. Dvakrat letno bodo tudi ustno ocenjeni (ustno spraševanje), pri čemer bo poudarek na sposobnosti komunikacije, lepe izgovorjave ter ustreznega reagiranja na sogovornikov govor oziroma njegova vprašanja. Učenci so ob vnaprejšnjem dogovoru lahko ocenjeni tudi za druge izdelke, kot so kratki spisi, projekti ali kratki govorni nastopi oziroma preprosta igra vlog.

IZBIRNI PREDMET: RETORIKA

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 9.

Marsikdo bi mislil, da je retorika zgolj lepo govorjenje. Še zdaleč ne! Retorika je umetnost govorjenja, argumentacija oz. moč prepričevanja. Predvsem pa je retorika umetnost, ki se je lahko naučiš in jo koristno uporabiš v vsakdanjem življenju. Pri urah obveznega izbirnega predmeta se boš seznanil s to pravadno veščino, predvsem pa z njeno široko paleto uporabnosti v današnjem času. Pridobljeno znanje boš pri izbirnem predmetu uporabil pri javnih nastopih na šolskih prireditvah in širše (javne prireditve znotraj občine in ustvarjanje radijskih oddaj in nenazadnje v vsakdanjem življenju).

Pesnik se rodi, govornik postane (antična modrost).

IZBIRNI PREDMET: KEMIJA V ŽIVLJENJU

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 9.

VSEBINA/CILJI

Učenci pri proučevanju domačega okolja uporabljajo in poglobljajo znanja, ki so jih pridobili pri različnih predmetnih področjih, in sicer:

- urijo se v natančnem opazovanju, beleženju, razvrščanju in analiziranju podatkov in informacij;
- kritično vrednotijo vplive človekove dejavnosti z gospodarskega, družbenega in okoljskega vidika;
- spoznajo značilnosti eksperimentalno terenskega dela: od načrtovanja do izvajanja in oblikovanja ugotovitev;
- učijo se razmišljati o posledicah današnjega načina življenja v okolju, kjer so doma, in ustvarjati alternativne zamisli prihodnjega – trajnostnega razvoja.

NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Učenčevo znanje se vrednoti vsaj na dva načina: eksperimentalni del in poznavanje osnov proučevanja problemov okolja, v katerem živimo.

POSEBNOSTI PREDMETA

Poudarek izbirnega predmeta je na aktivnem proučevanju naravnih virov: zraka, vode in zemlje ter vplivov na onesnaževanje ljudi.

Predmet je zasnovan modularno, kar pomeni, da lahko učenci skupaj z učiteljem poglobljeno obravnavali največ en modul.

Predlagani moduli so:

- Atmosferski procesi in kakovost zraka
- Kakovost celinskih in morskih voda
Kakovost tal in podtalnice

IZBIRNI PREDMET: **ŠPORT ZA SPROSTITEV**

ŠTEVILO UR: **1 ura tedensko, nekatere vsebine je potrebno izvesti v strnjeni obliki**

RAZRED: 9.

VSEBINA/CILJI

Učenci pri športu za sprostitev spoznavajo različne možnosti za rekreativno dejavnost tudi s športi, s katerimi se ne seznanjajo pri rednem pouku športne vzgoje.

Učencem bomo ponudili naslednje športne vsebine:

- kolesarjenje
- namizni tenis
- smučanje in nekatere zimske dejavnosti
- plavanje in nekatere vodne dejavnosti
- pohodništvo in gornišтво
- aerobika in ples
- tek
- splošna kondicijska priprava

Učenci bodo seznanjeni z odzivanjem organizma na aerobno in anaerobno vadbo, telesno in psihično preutrujenost in druge stresne dejavnike, spoznali bodo različne tehnike sproščanja ter pomen rednega spremljanja telesne teže in ravni gibalne učinkovitosti.

PREVERJANJA IN OCENJEVANJE ZNANJA

Športni pedagog vse leto načrtno spremlja in vrednoti učenčev telesni, gibalni in funkcionalni razvoj, stopnjo usvojenosti različnih športnih znanj, osebne športne dosežke, prizadevnost in trud, ki ga učenec vloži v delo. Ocena pri predmetu je številčna.

IZBIRNI PREDMET: NAČINI PREHRANJEVANJA

Število ur na teden: 1 ura tedensko sli 2 uri vsaki drugi teden

Razred: 9.

Vsebina/cilji: isti kot pri SPH

Opis dela: Z načinom prehranjevanja označujemo različne vrste prehrane ljudi. Ustrezen način prehranjevanja je v skladu s priporočili Svetovne zdravstvene organizacije, vendar se pojavlja vedno več drugačnih načinov. Ti mnogokrat nimajo nobene resne zdravstvene osnove in so navadno neprimerni oz. nepriporočljivi predvsem iz zdravstvenih razlogov. Pomembno je, da načine prehrane poznamo in da poznamo tako negativne kot tudi pozitivne strani drugačnih načinov prehranjevanja.

Prehrana človeka se tudi s starostjo spreminja. V obdobju rasti in razvoja je zahteva organizma po hranilni in energijski vrednosti drugačna kot kasneje, ko organizem le vzdržuje telesne funkcije. Prav tako je tudi pomen hranljivih snovi v prehrani pri različnih fizičnih obremenitvah in bolezenskih stanjih organizma drugačen.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA: Predmet ima številčno oceno (1-5). Kriteriji so oblikovani na osnovi predpisanih standardov znanja in veščin. Ocenjuje se teoretično znanje in praktično delo.

IZBIRNI PREDMET: FRANCOŠČINA III. (drugi tuji jezik)

ŠTEVILO UR: 2 uri tedensko

RAZRED: 9.

VSEBINA/CILJI

Predmet je triletni in se izvaja od 7. do 9. razreda. Glavni namen predmeta je usposobiti učence za osnovno komuniciranje v enem temeljnih jezikov Evropske unije.

Učenci:

- spoznajo vlogo in razširjenost francoskega jezika po svetu
- razvijajo občutljivost za glasovno podobo francoskega jezika
- razumejo preprosta besedila in sporočila v francoskem jeziku
- oblikujejo preprosta govorna sporočila, pesmice in besedila v francoskem jeziku
- spoznajo osnove francoskega pravopisa
- urijo svoje slušne, bralne, govorne in pisne sposobnosti izražanja v francoskem jeziku
- spoznajo bogato kulturo francosko govorečih držav, s poudarkom na Franciji
- spoznajo tradicionalne francoske jedi in se naučijo pripraviti kakšno izmed njih
- spoznajo znamenitosti in čarobnost glavnega mesta Francije - Pariza

Pouk francoskega jezika poteka po predpisani učni metodi, ki jo sestavljata učbenik in delovni zvezek s priloženimi zgoščenkami in DVD-ji.

Učenje francoskega jezika je postalo zelo razširjeno tudi po slovenskih gimnazijah, kjer imajo dijaki priliko nadgrajevati že pridobljeno znanje in dobra podlaga v osnovni šoli vsekakor pomeni tudi lepo popotnico za nadaljevanje učenja.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Učenci pišejo tri do štiri kontrolne naloge. Dvakrat letno bodo tudi ustno ocenjeni (ustno spraševanje), pri čemer bo poudarek na sposobnosti komunikacije, lepe izgovorjave ter ustreznega reagiranja na sogovornikov govor oziroma njegova vprašanja. Učenci so ob vnaprejšnjem dogovoru lahko ocenjeni tudi za druge izdelke, kot so kratki spisi, projekti ali kratki govorni nastopi oziroma preprosta igra vlog.

POSEBNOSTI PREDMETA

Pouk je obogaten z izdelavo plakatov, poslušanjem francoske glasbe, z igrami in kvizi, brskanjem po francoskih spletnih straneh, v primeru velike uspešnosti in delavnosti učencev pa tudi z nastopom na tradicionalni frankofonski prireditvi v Kranju ter z obiskom Francoskega inštituta v Ljubljani.

IZBIRNI PREDMET: LIKOVNO SNOVANJE III.

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 9.

Vsebina: Predmet likovno snovanje 3 dopolnjuje vsebine predmeta likovna umetnost v sedmem razredu. Z učenci bomo ob ustvarjanju spoznavali:

- zlati rez,
- obrnjeno perspektivo, aspektivo,
- kip in ambient,
- načrtovanje prostorskih sprememb v domačem kraju,
- animacijo,
- vizualna sporočila,
- vizualne medije.

Cilji: Ob ustvarjalnem delu v različnih likovnih tehnikah bodo učenci razvijali opazovanje, predstavljalnost, likovno mišljenje, likovni spomin in domišljijo; bogatili in ohranjali bodo zmožnost za likovno izražanje, usvajali osnovna znanja likovne teorije in ostrili čut za likovne vrednote. Obenem bodo spoznavali delo z različnimi tehnikami in razvijali motorično spretnost.

Ocenjevanje je številčno na podlagi kriterijev ocenjevanja, ki vključujejo tudi učenčevo delo, oziroma napredek posameznega učenca.

Posebnosti predmeta: Občasno bomo pouk izvedli izven učilnice za likovno umetnost in v kolikor bo mogoče, si bomo ogledali kakšno razstavo v različnih razstavnih prostorih.

IZBIRNI PREDMET: GLEDALIŠKI KLUB

ŠTEVILO UR: 1 ura tedensko

RAZRED: 9.

GLEDALIŠKI KLUB Gledališki klub je izbirni predmet, ki nadgrajuje predmet slovenščina. Namenjena mu je 1 ura tedensko (35 ur letno). Predmet upošteva interese učencev in jih seznanja z značilnostmi drame ter gledališča. Njegova vsebina so predvsem dramska besedila, elementi in celota gledališke predstave. Gledališki klub se povezuje tudi z drugimi predmeti, predvsem z likovno, glasbeno in tehnično vzgojo, literarnim klubom, šolskim novinarstvom ter vzgojo za medije.

Zakaj bi izbral/a gledališki klub?

Ker ti je všeč nastopanje in se želiš pri tem naučiti kaj novega.

Ker rad/a bereš besedila, ki so razdeljena na vloge.

Ker te pritegnejo gledališke predstave.

Ker si ustvarjal/a.

Ker rad/a sodeluješ v skupini.